

Súd: Okresný súd Košice I
Spisová značka: 35C/14/2017
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7117207633
Dátum vydania rozhodnutia: 07. 07. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Lenka Bowker
ECLI: ECLI:SK:OSKE1:2020:7117207633.7

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Košice I v konaní pred sudkyňou JUDr. Lenkou Bowker v právnej veci žalobcu: E. nar. XX.X.XXXX, bytom V., XXX XX Košice, štátny občan SR, v zastúpení AZARIOVÁ & RUŽBAŠÁN Law firm s.r.o., so sídlom Kmeťova 26, 04 01 Košice, IČO: 47 237 406, proti žalovanej: KOMUNÁLNA poisťovňa, a.s. Vienna Insurance Group, so sídlom Štefánikova 17, 811 05 Bratislava, IČO: 31 595 545, v zastúpení Mgr. Daliborom Tverďákom, advokátom, Krmanova 1, 040 01 Košice, o zaplatenie 425,30 Eur s príslušenstvom

rozhodol:

Konanie o zaplatenie istiny 425,30 Eur **z a s t a v u j e .**

Žalovaná **j e p o v i n n á** zaplatiť žalobcovi úrok z omeškania vo výške 5% ročne zo sumy 425,30 Eur od 29.1.2017 do 22.4.2020, do 3 dní od právoplatnosti rozsudku.

Žalobcovi **p r i z n á v a** voči žalovanej náhradu trov konania v rozsahu 100%, o ktorej konkrétnej výške bude rozhodnuté samostatným uznesením vydaným vyšším súdnym úradníkom po právoplatnosti tohto rozsudku.

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobca sa návrhom doručeným tunajšiemu súdu dňa 24.3.2017 domáhal, aby súd zaviazal žalovanú k zaplateniu sumy 425,30 Eur s 5% úrokom z omeškania ročne zo sumy 425,30 Eur od 29.1.2017 do zaplatenia a to titulom náhrady škody v zmysle § 15 zákona č. 381/2001 Z.z. o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla.

2. Podaním zo dňa 30.4.2020 žalobca zobral svoju žalobu v časti istiny vo výške 425,30 Eur a to z dôvodu, že žalovaný po podaní žaloby mu túto sumu poukázal dňa 22.4.2020. Žalobca v tejto časti žiadal konanie zastaviť a pokračovať v konaní vo zvyšnej časti žalobného návrhu, t.j. v časti príslušenstva, úroku z omeškania.

3. V odpore k vydanému platobnému rozkazu žalovaná sa vyjadrovala k uplatnenému úroku z omeškania, kedy tento namietala s poukazom na ustanovenie § 11 ods. 6, 7 a 8 zákona č. 381/2001 Z.z., ktorý predstavuje špeciálnu právnu úpravu týkajúcu sa omeškania. Záznam o škodovej udalosti bol žalovanej doručený dňa 4.1.2017. Žalovaná ukončila šetrenie poistnej udalosti v zákonom stanovenej trojmesačnej lehote a prípisom zo dňa 13.1.2017 poskytla poškodenému - žalobcovi písomné vysvetlenie dôvodov, pre ktoré odmietla poskytnúť poistné plnenie. Z uvedeného dôvodu sa žalovaná podľa § 11 ods. 8 zákona č. 381/2001 Z.z. nemohla dostať do omeškania. V tejto súvislosti poukázala aj na judikatúru iných krajských súdov a to konkrétne na rozsudok KS Prešov zo dňa 27.2.2017 sp. zn.8Co/335/2015 a rozsudok KS Bratislava zo dňa 14.6.2016 sp. zn. 8Co/151/2016.

4. Podaním zo dňa 6.11.2017 - v replike žalobca k úroku z omeškania uviedol, že si uplatňuje nárok na náhradu škody z povinného zmluvného poistenia vinníka nehody, ktorý bol poistený u žalovanej. Na jednotlivé vzťahy sa vzťahuje OZ a lex specialis zákon č. 381/2001 Z.z. Podľa názoru žalobcu žalovaná si nespĺnila svoju primárnu povinnosť vykonať riadne šetrenie, resp. zistiť rozsah jeho povinnosti plniť a mal za to, že ak sa dôvody krátenia poistného plnenia neskôr ukážu ako neopodstatnené nevzťahuje sa na poisťovňu ochrana pred vznikom omeškania podľa § 11 ods. 7 zákona č. 381/2001 Z.z., podľa ktorého je povinná nahradiť úrok z omeškania až po doručení právoplatného rozhodnutia súdu vo výške náhrady škody poisťovateľovi. Dané ustanovenie je možné aplikovať, ak je v súdnom rozhodnutí zaviazaný na zaplatenie náhrady škody poistený ako škodca a ten následne predloží poisťovní právoplatné rozhodnutie súdu, nie však vtedy pokiaľ poškodený využije možnosť priameho uplatnenia nároku podľa § 15 ods. 1 zákona č. 381/2001 Z.z. a nárok voči poisťovni uplatní v súdnom konaní. Úrok z omeškania má práve sankcionovať skutočnosť, že poisťovňa, resp. žalovaná nevykonala riadne šetrenie v čase v ktorom mala, ale šetrenie vykonávala až počas súdneho konania. Ak žalovaná odmietla nezákonným spôsobom plniť poistné plnenie musí znášať sankcie s tým spojené v podobe zákonných úrokov z omeškania. Výklad ustanovenia § 11 ods. 7 a 8 zákona č. 381/2001 Z.z. prezentovaný žalovanou nie je súlade s dobrými mravmi, nakoľko v zásade by umožňoval poisťovni plniť oneskorenie bez primeraných sankcií. Prakticky nebolo možné v žiadnom konaní o zaplatenie priznať úroky z omeškania a žalovaná, ako aj iné poisťovne by sa zbavili svojej povinnosti uhradiť úroky z omeškania len tým, že by zaslali odmietavé stanovisko ohľadom likvidácie poistnej udalosti a poskytnutia poistného plnenia, alebo stanovisko o krátení poistného plnenia bez zákonného dôvodu. Žalobca poukázal na rozsudok KS v Žiline sp. zn. 11Co/60/2013, rozsudok KS v Bratislave sp. zn. 4Cob/42/2015 zo dňa 15.6.2017.

5. Žalovaná v duplike zo dňa 25.1.2018 zotrvala na svojom stanovisku ohľadom úroku z omeškania.

6. Vo vyjadrení žalobcu k duplike zo dňa 10.4.2018 žalobca zotrval na svojej argumentácii k úrokom z omeškania a trval na úroku z omeškania podľa Občianskeho zákonníka.

7. V čiastočnom späťvzátí žaloby, t.j. v podaní zo dňa 4.5.2020 žalobca ďalej k úrokom z omeškania uviedol nasledovné: Vo vzťahu k uplatnenému úroku z omeškania pri poistnej udalosti č.8013066865 a žalovaný poukazuje na rozsudok Najvyššieho súdu SR sp. zn. 3Cdo/145/2017 zo dňa 22.11.2018. Návrhom na vydanie platobného rozkazu zo dňa 09.03.2017 si žalobca uplatnil nárok na zaplatenie úroku z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 425,30 Eur od 29.01.2017 do zaplatenia, čo právne odôvodnil ust. § 517 ods. 1 a 2 Občianskeho zákonníka ako sankciu za nespĺnenie povinnosti peňažnej povahy, t.j. riadne a včas uhradiť poistné plnenie. Žalobca nežiadal o zaplatenie úroku z omeškania podľa § 11 ods. 8 zákona o PZP za omeškanie žalovanej so splnením nepeňažnej povinnosti (ukončiť šetrenie poistnej udalosti v lehote stanovenej zákonom). Vychádzajúc zo znenia ustanovení § 11 ods. 6, 7 a 8 zákona o PZP tieto podľa nášho názoru nevyklúčujú aplikáciu ustanovenia § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka, nakoľko postihujú inú nečinnosť poisťovateľa a včasné nespĺnenie odlišných povinností, než ako vyplývajú z ustanovenia § 517 ods. 2 OZ. Podstatným kritériom pre rozlíšenie považoval to, že v ustanovení § 11 ods. 8 zákona o PZP zákonodarca postihol nečinnosť poisťovateľa spočívajúcu v nepeňažnom plnení, pričom ustanovením § 517 ods. 2 OZ je sankcionovaná nečinnosť spočívajúca v omeškaní so splnením peňažného dlhu. Uvedené znamená, že pokiaľ si splnila žalovaná v predmetnej veci svoje povinnosti vo vzťahu k žalobcovi vyplývajúce mu z ustanovenia § 11 ods. 6 zákona o PZP, a teda ju nemožno sankcionovať podľa § 11 ods. 8 zákona o PZP, nevyklúča to aplikáciu ustanovenia § 517 ods. 2 OZ, a teda priznanie úrokov z omeškania z dôvodu omeškania žalovanej so splnením svojho peňažného záväzku vo vzťahu k žalobcovi riadne a včas. Vzhľadom k tomu, že nárok na zaplatenie sumy vo výške 425,30 Eur - náklady za opravu poškodeného motorového vozidla žalovaná žalobcovi neuhradila v lehote stanovenej v § 797 ods. 3 OZ, neposkytla žalobcovi plnenie riadne a včas, s plnením sa dostala do omeškania. Nakoľko ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, patrí žalobcovi popri plnení jeho nárokov v zmysle § 517 ods. 2 OZ aj nárok na úrok z omeškania odo dňa, kedy sa žalovaný do omeškania s plnením dostal. Závery v Rozsudku Najvyššieho súdu SR sp. zn. 3Cdo/145/2017 z 22.11.2018 nemožno aplikovať na predmetný prípad aj z toho dôvodu, že žalobca si neuplatnil úrok z omeškania podľa špeciálnej právnej normy - zákona o PZP. Z citovanej právnej vety v rozsudku Najvyššieho súdu SR zároveň vyplýva, že Najvyšší súd SR sa v predmetnom rozsudku vôbec nezaoberal skutočnosťou, či žalobca má alebo nemá nárok na zaplatenie úrokov z omeškania podľa § 517 ods. 2 OZ, t.j. za nespĺnenie peňažnej povinnosti, ale vo svojich úvahách sa venuje len úroku z omeškania podľa § 11 ods. 8 zákona o PZP. Najvyšší súd SR teda nevyklúčil aplikáciu úrokov z omeškania podľa § 517 ods. 2 OZ v prípade omeškania s poskytnutím peňažného plnenia. Ak by

sa pripustili závery Najvyššieho súdu SR v rozsudku sp. zn. 3Cdo/145/2017 z 22.11.2018, nastala by absurdná situácia, kedy by žalobcovia (poškodení) mali nárok na zaplataenie úroku z omeškania priamo od škodcov podľa § 517 ods. 2 OZ, t.j. za nesplnenie peňažnej povinnosti riadne a včas, ale voči poisťovateľovi by titulom uplatnenia nároku z PZP takýto nárok nemali. V prípade aplikácie daného rozsudku by tak došlo k popretiu povinného zmluvného poistenia, podstatou ktorého je právo poisteného, aby poisťovňa za neho uhradila poškodenému uplatnené a preukázané nároky na náhradu škody na motorovom vozidle, ktorú spôsobil poistený. Zároveň v prípade aplikácie rozsudku Najvyššieho súdu SR by došlo k diskriminácii dlžníkov odlišných od poisťovní, kedy by došlo k zvýhodneniu poisťovateľov (poisťovní) na úkor ostatných dlžníkov, ktorý by boli na rozdiel od poisťovateľov zaviazaní zaplatiť úroky z omeškania od momentu, kedy sa dostali do omeškania s plnením peňažného dlhu. Uvedený výklad jednoznačne nie je zámerom zákonodarcu. Úroky z omeškania majú povahu sankcie (sankčné úroky) za omeškание dlžníka so splnením záväzku (§ 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka a § 369 Obchodného zákonníka). Ak by sa pripustili závery v rozsudku Najvyššieho súdu SR, neexistovala by žiadna sankcia pre poisťovňu v prípade, ak by neposkytla peňažné plnenie riadne a včas. Povinnosť nepeňažnej povahy, ktorá je stanovená v ust. § 11 ods. 6 zákona o PZP, pri nesplnení ktorej vzniká poškodenému nárok na úrok z omeškania podľa § 11 ods. 8 zákona o PZP, si zároveň nemožno vykladať tak, že na jej splnenie postačuje, ak poisťovňa len formálne zašle poškodenému oznámenie o výsledku šetrenia poistnej udalosti, ak výsledok šetrenia je neodôvodnený a nepreskúmateľný. Z uvedeného dôvodu preto v danom prípade nemožno ani prijať záver, že by si žalovaný splnil povinnosť stanovenú v § 11 ods. 6 zákona o PZP tým, že v lehote stanovenej v zákone oznámil poškodenému výsledky šetrenia poistnej udalosti. Poukazujeme na aktuálnu rozhodovaciu prax súdov v obdobných prípadoch, kde v zmysle uvedených judikátov vyplýva a je prezentovaný právny názor, v zmysle ktorého má žalobca v obdobných prípadoch nárok na úhradu úrokov z omeškania od 16. dňa po dni, ktorý je v oznámení žalovaného uvedený ako deň skončenia predmetnej škodovej udalosti, aj keď žalovaný ukončil šetrenie v zákonom stanovenej trojmesačnej lehote: rozhodnutie Krajského súdu v Košiciach, sp. zn.: 4Cob/31/2018, Rozhodnutie Krajského súdu v Bratislave, sp. zn.: 3Co/193/2015 zastávame názor, že žalobca má nárok na úroky z omeškania tak, ako si uplatnil v návrhu na vydanie platobného rozkazu zo dňa 24.03.2017. Máme za to, že opačný názor by legalizoval protizákonný postup poisťovne, keď síce ukončila šetrenie predmetnej poistnej udalosti v zákonom stanovenej lehote, avšak poistnú udalosť neprešetrila riadne, a tak protizákonne krátila úhradu poistného plnenia bez akéhokoľvek sankčného postihu.

8. Podľa § 144 Civilného sporového poriadku, žalobca môže vziať žalobu späť.

9. Podľa § 145 ods. 2 Civilného sporového poriadku, ak je žaloba vzatá späť sčasti, súd konanie v tejto časti zastaví. O čiastočnom späťvzátí žaloby rozhodne súd v rozhodnutí vo veci samej.

10. Na základe dispozičného úkonu žalobcu, ktorý zobral žalobu späť po začatí konania z dôvodu vyplatenia žalovanej istiny 425,30 Eur žalobcovi, súd v zmysle § 144 CSP konanie o zaplataenie tejto sumy voči žalovanej zastavil.

11. Spornou vo veci ostala otázka uplatneného nároku na úrok z omeškania vo výške 5% ročne zo sumy 425,30 Eur od 29.1.2017 do zaplataenia.

12. Súd vykonal dokazovanie predloženými listinnými dôkazmi a zistil nasledovný skutkový stav:

13. Zo Záznamu o dopravnej nehode súd zistil, že dňa 3.1.2017 došlo k dopravnej nehode, pri ktorej bolo poškodené osobné motorové vozidlo žalobcu M.n (č.l. 6). Motorové vozidlo škodcu bolo v tom čase poistené u žalovanej. Pri obhliadke motorového vozidla žalobcu spoločnosťou Sloveperta bolo zistené poškodenie ľavých predných dverí (č.l. 7). Žalobca si nechal poškodené motorové vozidlo opraviť u spoločnosti H a H, spol. s.r.o., ktorá mu faktúrou č. XXXXXXXXX vyúčtovala opravu v sume 425,30 Eur (č.l. 8-9). Listom zo dňa 13.1.2017 (č.l. 10) žalovaná oznámila žalobcovi ukončenie šetrenia poistnej škodovej udalosti s tým, že podľa priloženej dokumentácie bolo zistené, že rozsah a charakter poškodenia na motorovom vozidle žalobcu nezodpovedá a nekorešponduje s rozsahom poškodenia vozidla škodcu EČV: a z toho dôvodu nie je možné pristúpiť k likvidácii žalobcom uplatnenej škody, t.j. jeho nárok bol vysporiadaný bez poskytnutia náhrady škody. Uvedené skutkové zistenia neboli medzi stranami sporné a preto z nich súd aj vychádzal.

14. Súd rozhodol podľa nasledovných ustanovení:

15. Podľa § 788 ods. 1 zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka, poisťnou zmluvou sa poisťiteľ zaväzuje poskytnúť v dojednanom rozsahu plnenie, ak nastane náhodná udalosť v zmluve bližšie označená a fyzická alebo právnická osoba, ktorá s poisťiteľom poisťnú zmluvu uzavrela, je povinná platiť poisťné.

16. Podľa § 797 ods. 1 a 2 Občianskeho zákonníka, právo na plnenie má, pokiaľ nie je v tomto zákone alebo v poisťných podmienkach ustanovené inak, ten, na ktorého majetok, život alebo zdravie, alebo na ktorého zodpovednosť za škody sa poistenie vzťahuje (poistený). Právo na plnenie vznikne, ak nastane skutočnosť, s ktorou je spojený vznik povinnosti poisťiteľa plniť (poisťná udalosť).

17. Podľa § 799 ods. 2 Občianskeho zákonníka, kto má právo na plnenie, je povinný bez zbytočného odkladu poisťiteľovi písomne oznámiť, že nastala poisťná udalosť, dať pravdivé vysvetlenie o jej vzniku a rozsahu jej následkov a predložiť potrebné doklady, ktoré si poisťiteľ vyžiada. Poisťné podmienky mu môžu uložiť aj ďalšie povinnosti.

18. Podľa § 1 ods. 1 zákona č. 381/2001 Z.z. o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „citovaný zákon“), tento zákon upravuje povinné zmluvné poistenie zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla (ďalej len "poistenie zodpovednosti") a zriadenie Slovenskej kancelárie poisťovateľov (ďalej len "kancelária").

19. Podľa § 1 ods. 2 citovaného zákona, ak tento zákon neustanovuje inak, vzťahujú sa na poistenie zodpovednosti osobitné predpisy. 1)

20. Podľa § 4 ods. 2 citovaného zákona, poistený má z poistenia zodpovednosti právo, aby poisťovateľ za neho nahradil poškodenému uplatnené a preukázané nároky na náhradu

a) škody na zdraví a nákladov pri usmrtení

b) škody vzniknutej poškodením, zničením, odcudzením alebo stratou vecí,

c) účelne vynaložených nákladov spojených s právnym zastúpením pri uplatňovaní nárokov podľa písmen a), b) a d), ak poisťovateľ nesplnil povinnosti uvedené v § 11 ods. 6 písm. a) alebo písm. b) alebo poisťovateľ neoprávnene odmietol poskytnúť poisťné plnenie, alebo neoprávnene krátil poskytnuté poisťné plnenie,

d) ušlého zisku.

21. Podľa § 4 ods. 4 citovaného zákona, poistený má právo, aby poisťovateľ za neho poskytol poškodenému poisťné plnenie v rozsahu podľa odseku 2, ak ku škodovej udalosti, pri ktorej táto škoda vznikla a za ktorú poistený zodpovedá, došlo v čase trvania poistenia zodpovednosti, ak tento zákon neustanovuje inak.

22. Podľa § 11 ods. 6 citovaného zákona, poisťovateľ je povinný bez zbytočného odkladu začať prešetrovanie potrebné na zistenie rozsahu jeho povinnosti poskytnúť poisťné plnenie a do troch mesiacov odo dňa oznámenia poškodeného o škodovej udalosti

a) skončiť prešetrovanie potrebné na zistenie rozsahu jeho povinnosti poskytnúť poisťné plnenie a oznámiť poškodenému výšku poisťného plnenia, ak bol rozsah povinnosti poisťovateľa poskytnúť poisťné plnenie a nárok na náhradu škody preukázaný,

b) poskytnúť poškodenému písomné vysvetlenie dôvodov, pre ktoré odmietol poskytnúť alebo pre ktoré znížil poisťné plnenie alebo poskytnúť poškodenému písomné vysvetlenie k tým uplatneným nárokom na náhradu škody, v ktorých nebol v ustanovenej lehote preukázaný rozsah povinnosti poisťovateľa poskytnúť poisťné plnenie a výška poisťného plnenia; písomné vysvetlenie sa považuje za doručené dňom, keď ho poškodený prevzal, odmietol prevziať, alebo dňom, keď ho pošta vrátila ako nedoručené.

23. Podľa § 11 ods. 7 citovaného zákona, poisťovateľ je povinný poskytnúť poisťné plnenie do 15 dní po skončení prešetrovania potrebného na zistenie rozsahu povinnosti poisťovateľa poskytnúť poisťné plnenie alebo po doručení právoplatného rozhodnutia súdu o výške náhrady škody poisťiteľovi, ak z tohto rozhodnutia nevyplýva iná lehota na poskytnutie poisťného plnenia.

24. Podľa § 11 ods. 8 citovaného zákona, ak poisťovateľ nesplní povinnosť podľa odseku 6, je povinný zaplatiť poškodenému úroky z omeškania podľa osobitného predpisu. 15a)

25. Podľa § 15 ods. 1 citovaného zákona, náhradu škody uhradza poisťovateľ poškodenému. Poškodený je oprávnený uplatniť svoj nárok na náhradu škody priamo proti poisťovateľovi20) <<https://www.zakonypreludi.sk/zz/2001-381/znenie-20150401>> a je povinný tento nárok preukázať.

26. Podľa § 517 ods. 1 veta prvá Občianskeho zákonníka, dlžník, ktorý svoj dlh riadne a včas nesplní, je v omeškaní. Ak ho nesplní ani v dodatočnej primeranej lehote poskytnutej mu veriteľom, má veriteľ právo od zmluvy odstúpiť; ak ide o deliteľné plnenie, môže sa odstúpenie veriteľa za týchto podmienok týkať aj len jednotlivých plnení.

27. Podľa § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka, ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania; výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis.

28. Podľa § 3 ods. 1 nariadenia vlády č. 87/1995 Z.z., výška úrokov z omeškania je o päť percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu.

29. Predmetom konania je priamy nárok poškodeného - žalobcu na poistné plnenie voči poisťovni v zmysle § 15 ods. 1 zákona č. 381/2001 Z.z. s úrokom z omeškania. Po úhrade istiny zo strany žalovanej zostal sporný nárok na príslušenstvo - úrok z omeškania vo výške 5% ročne zo sumy 425,30 Eur od 29.1.2020 do zaplatenia, t.j. do 22.4.2020.

30. Žalobca v konaní tvrdil, že si nárok na úrok z omeškania uplatnil v zmysle § 517 ods. 1 a 2 OZ a nie ako úrok z omeškania v zmysle § 11 ods. 8 citovaného zákona a poukázal na súvisiacu judikatúru (rozhodnutie KS v Bratislave sp. zn. 4Cob/42/2015 a 3Co/193/2015, rozhodnutie KS v KE sp. zn. 3Co/335/2017, 4 Cob/31/2018 a pod.). Žalovaná dôvodila, že nakoľko 2017 poskytla žalobcovi písomné vysvetlenie dôvodov, pre ktoré odmietla poskytnúť poistné plnenie, nemohla dostať do omeškania a to najmä z poukazom na ňou citovanú judikatúru (rozhodnutie KS Prešov sp. zn. 8Co/335/2015, rozhodnutie KS v Bratislave sp. zn. 8Co/151/2016, rozhodnutie NS SR sp. zn. 3Cdo/145/2017 a 1Cdo/212/2017 a pod.).

31. Tak ako žalobca uvádza, tento si uplatnil úrok z omeškania v zmysle § 517 ods. 1 a 2 OZ, ktoré upravuje sankciu za omeškanie dlžníka s plnením peňažného dlhu. Naproti tomu ustanovenie § 11 ods.8 citovaného zákona upravuje sankciu s plnením nepeňažnej povinnosti zo strany poisťovne.

32. Je pravdou, že v obidvoch žalovanou citovaných rozhodnutiach Najvyššieho súdu SR sp. zn. 1Cdo 212/2017 a 3Cdo 145/2017 tento dospel k záveru, že nakoľko si žalovaná (poisťovateľ) si splnila svoju povinnosť podľa § 11 ods. 6 zákona č. 381/2001 Z.z., nebola povinná uhradiť žalobcovi úroky z omeškania. Do omeškania by sa dostala s plnením náhrady škody až vtedy, ak by po doručení právoplatného rozhodnutia súdu o výške náhrady škody neuhradila v lehote určenej súdom priznanú náhradu škody žalobcovi podľa § 11 ods. 7 zákona č. 381/2001 Z.z..

33. Avšak obe rozhodnutia okrem iného uvádzajú aj, že peňažná sankcia v podobe úrokov z omeškania upravená v § 11 ods. 8 zákona č. 381/2011 Z. z. je viazaná na nesplnenie nepeňažnej povinnosti vyjadrenej v § 11 ods. 6 písm. a/ alebo b/ zákona č. 381/2011 Z. z., účelom ktorej je ochrana poškodeného, aby poisťovňa pod následkom tejto sankcie nezostala nečinná, aby bola nútená oznámiť v lehote 3 mesiacov poškodenému spôsob vybavenia jeho poistnej udalosti. Z právnej úpravy možno vyvodit', že umožňuje úročenie poistného plnenia v tých prípadoch, keď si poisťovateľ nesplní svoju povinnosť uloženú mu v súvislosti so šetrením poistnej udalosti, a tiež keď poškodenému zašle oneskorené vysvetlenie dôvodov, pre ktoré poisťovateľ odmietol poskytnúť poistné plnenie, t. j. povinnosti poisťovateľa viaže výlučne vo vzťahu k prešetrovaniu poistnej udalosti. Jej účelom je ochrana poškodeného, aby poisťovňa pod následkom tejto sankcie bola aktívna a aby bola nútená oznámiť v lehote 3 mesiacov poškodenému spôsob vybavenia jeho poistnej udalosti.

34. Doslovné znenie § 11 ods. 8 citovaného zákona pokrýva len omeškanie poisťovateľa s nesplnením si jeho nepeňažnej povinnosti v podobe začatia a ukončenia šetrenia poistnej udalosti a poskytnutia písomného vysvetlenia dôvodov odmietnutia resp., zníženia poistného plnenia.

35. Zákon č. 381/2001 Z.z. upravuje povinné zmluvné poistenie zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla (ďalej len "poistenie zodpovednosti") a zriadenie Slovenskej kancelárie poisťovateľov (ďalej len "kancelária"). Z ustanovenia § 1 ods. 2 tohto zákona vyplýva, že ak tento zákon neustanovuje inak, vzťahujú sa na poistenie zodpovednosti osobitné predpisy. Pre zákon č. 381/2001 Z.z. ako pre špeciálny právny predpis upravujúci určitú oblasť poistenia vo vzťahu k Občianskemu zákonníku platí, že jeho ustanovenia majú prednosť pred ustanoveniami Občianskeho zákonníka. To znamená, že § 1 ods. 2 OZ upravuje možnosť aplikácie osobitných predpisov (s odkazom 1) na Občiansky zákonník) za podmienky, že citovaný zákona o PZP nestanoví inak, čo zakladá subsidiaritu použitia ustanovení Občianskeho zákonníka.

36. Samotný Najvyšší súd SR vo vyššie citovaných rozhodnutiach konštatuje, že § 11 ods. 8 je sankciou len za nesplnenie nepeňažnej povinnosti zo strany poisťovateľa. Zároveň zákon o PZP jasne stanovuje v ustanovení § 11 ods. 7, dokedy je poisťovateľ povinný poskytnúť poistné plnenie. Dané ustanovenie tak poskytuje vlastne dve lehoty: a) do 15 dní po skončení prešetrovania potrebného na zistenie rozsahu povinnosti poisťovateľa poskytnúť poistné plnenie alebo b) po doručení právoplatného rozhodnutia súdu o výške náhrady škody poisťovateľovi, ak z tohto rozhodnutia nevyplýva iná lehota na poskytnutie poistného plnenia. Tu je potrebné sa zamyslieť, že výkladom, akým argumentuje žalovaná, by došlo k absolútnemu popretiu použitia prvej časti tohto ustanovenia pred slovom „alebo“, pretože poisťovateľ by vždy bol povinný poskytnúť poistné plnenie až po právoplatnosti rozhodnutia súdu o výške náhrady škody. V tomto smere žalovaná opomína rozdiel medzi uplatneným nárokom na vyplatenie poistného plnenia (časť ustanovenia § 11 ods. 7 pred slovom „alebo“) a nárokom na náhradu škody (časť ustanovenia § 11 ods. 7 za slovom „alebo“). Súd má za to, že ak ide o nárok na vyplatenie poistného plnenia poškodenému ako účastníkovi dopravnej nehody (poistnej udalosti), ktorú zavinil poistený (tak ako je to v tomto prípade), je namieste použitie ustanovenia § 11 ods. 7 časť pred slovom „alebo“ citovaného zákona a teda poisťovateľ je povinný vyplatiť poistné plnenie do 15 dní od skončenia prešetrovania potrebného na zistenie rozsahu povinnosti poisťovateľa poskytnúť poistné plnenie s tým, že 16. dňom sa dostáva do omeškania s plnením jeho peňažného dlhu a preto poškodenému vzniká nárok na úrok z omeškania podľa § 517 ods. 1 a 2 za použitia nariadenia vlády č. 87/1995 Z.z.. Naproti tomu lehotu upravenú v ustanovení § 11 ods. 7 v druhej časti za slovom „alebo“ je potrebné použiť vždy v takých prípadoch, kde výška plnenia je závislá na dokazovaní pred súdom či už výsluchmi svedkov, znaleckom dokazovaní a podobne a to najmä v prípadoch vyplatenia náhrady za bolestné či sťaženie spoločenského uplatnenia. Pri prijatí tohto výkladu je potom logické, že samotný Najvyšší súd SR so svojich rozhodnutiach sp. zn. 3Cdo 154/2017 a 1Cdo 212/2017 dospel k záveru, že poisťovateľ sa do omeškania nedostal a dostane až rozhodnutím súdu, pretože v týchto konaniach išlo o zaplatenie náhrad škôd predstavujúcich bolestné a náhradu za sťaženie spoločenského uplatnenia v zmysle zákona č. 437/2004 Z.z. o náhrade za bolesť a o náhrade za sťaženie spoločenského uplatnenia.

37. Ak by sme prijali výklad žalovanej, tak by potom bolo vždy jedine na poisťovateľovi, ktorú lehotu na plnenie podľa § 11 ods. 7 si vyberie, či lehotu ustanovenú v prvej časti daného ustanovenia pred slovom „alebo“ alebo v druhej časti tohto ustanovenia za slovom „alebo“. Je nepochybné, že v prípade možnosti voľby si poisťovne vyberú najmä druhú alternatívu a plnenie pre poškodeného tak bude oddialené o dobu súdneho konania, čo by bolo v rozpore so zásadou spravodlivosti, pretože nakoniec žalobca ako poškodený v tomto celom procese vyplatenia poistného plnenia z povinného zmluvného poistenia škodcu ťahá takzvané za kratší koniec. On sám bol poistnou udalosťou dotknutý, poškodený, poistné plnenie vyplatené nemá, musí iniciovať súdny spor s poisťovateľom škodcu a nakoniec nedostane ani úrok z omeškania za celú dobu súdneho konania. Je nepochybné, že zámer zákonodarcu pri formulácii daného ustanovenia § 11 ods. 7 citovaného zákona toto určite nesledoval a preto aj v uvedenom ustanovení ponechal prvú časť pred slovom „alebo“, ktorú je potrebné použiť.

38. Nakoniec súd poukazuje na iné rozhodnutia vyšších súdnych inšancií, ktoré rozhodli v prospech poškodeného a nárok na úrok z omeškania mu priznali a to najmä rozhodnutie KS v Bratislave sp. zn. 4Cob/42/2015 a 3Co/193/2015, rozhodnutie KS v KE sp. zn. 3Co/335/2017, 4 Cob/31/2018 a ďalšie, ku ktorým sa súd priklonil.

39. Na základe uvedeného súd potom žalobcovi priznal ním požadovaný úrok z omeškania vo výške 5% ročne zo sumy 425,30 Eur od 29.1.2017 do 22.4.2020. Súd posudzoval aj sadzbu úroku z omeškania a mal za to, že táto je správne uplatnená, nakoľko sadzba Európskej centrálnej banky ku dňu 29.1.2017 bola 0%, čo za použitia ustanovenia § 3 ods. 1 nariadenia vlády č. 87/1995 Zb. predstavuje presne 5 % ročne. Prvý deň omeškania žalovaného sa odvíja od listu žalovanej zo dňa 13.1.2017, kedy táto oznámila žalobcovi skončenie prešetrovania potrebného na zistenie rozsahu povinnosti poisťovateľa poskytnúť poistné plnenie. Preto súd v zmysle § 11 ods. 7 prvá časť pred slovom „alebo“ stanovil deň, kedy sa žalovaná dostala do omeškania plnením jej peňažného dlhu ako 16.deň od predmetného oznámenia, t.j. od 29.1.2017. Žalovaná je povinná uhradiť daný úrok z omeškania od 29.1.2017 do dňa úhrady istiny 22.4.2020.

40. Súd považuje za potrebné sa vyjadriť ešte k otázke obsahu oznámenia poisťovateľa o prešetrovaní poistnej udalosti, kedy uvádza, že z dikcie ustanovenia § 11 ods. 6 citovaného zákona o PZP je zrejmé, že zákonodarca viaže povinnosť poisťovateľa výlučne vo vzťahu k prešetrovaniu poistnej udalosti. Správnosť záveru poisťovateľa v samotnom vysvetlení, z akého dôvodu odmietol poskytnúť poistné plnenie, je pritom irelevantný, lebo poisťovateľ je povinný poskytnúť „iba“ vysvetlenie a toto doručiť poškodenému v zákonnej lehote. Skutočnosť, že poisťovateľ neodôvodnil odmietnutie poistného plnenia podľa predstáv poškodeného, nemožno vykladať tak, že by si túto povinnosť nespĺnil a následne prijať záver o jeho omeškaní v zmysle § 11 ods. 8 citovaného zákona.

41. Vzhľadom na všetky vyššie uvedené skutočnosti s poukazom na citované zákonné ustanovenia súd rozhodol tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto rozsudku.

42. Podľa § 255 ods. 1 CSP, súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

43. Podľa § 262 ods. 1 CSP, o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

44. Podľa § 262 ods. 2 CSP, o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

45. O náhrade trov konania súd rozhodol podľa § 255 ods. 1 CSP a plne úspešnému žalobcovi priznal voči žalovanej náhradu trov konania v rozsahu 100%. Plný úspech žalobcu je nutné konštatovať aj napriek zastaveniu konania v časti istiny, nakoľko k zastaveniu došlo pre správanie žalovanej, ktorá istinu uhradila po podaní žaloby. O konkrétnej výške náhrady trov konania bude rozhodnuté samostatným uznesením vydaným vyšším súdnym úradníkom po právoplatnosti tohto rozsudku.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na tunajší súd v troch písomných vyhotoveniach.

Podľa § 359 Civilného sporového poriadku odvolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané.

Podľa § 363 Civilného sporového poriadku sa v odvolaní popri všeobecných náležitostiach podania (§ 127 ods. 1 a ods. 2 Civilného sporového poriadku) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Podľa § 364 Civilného sporového poriadku rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Podľa § 365 ods. 1 Civilného sporového poriadku odvolanie možno odôvodniť len tým, že:

a) neboli splnené procesné podmienky,

b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,

- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 365 ods. 2 Civilného sporového poriadku odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Podľa § 365 ods. 3 Civilného sporového poriadku odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Podľa § 366 Civilného sporového poriadku prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

- a) sa týkajú procesných podmienok,
- b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,
- c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo
- d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.

Ak povinný nespĺní povinnosť uloženú týmto rozhodnutím, môže oprávnený podať návrh na výkon rozhodnutia alebo návrh na vykonanie exekúcie podľa Exekučného poriadku (zákon č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti).